

[Socialministeren.]

kroniske Arbejdsløshedsproblem, saaledes som det foreligger.

Det ærede Medlem Hr. Elgaard spurgte mig, hvornaar det Tidspunkt egentlig indtraadte, da disse Tilskud til Merbeskæftigelse burde sættes ind, naar vi faktisk var i en Situation, hvor Beskæftigelsen stadig tager Fart. Ja, det er det naturligvis ikke nemt at svare direkte paa, men jeg vil dog sige, at det fremgaar af Lovforslagene med Bemærkninger, at der, ogsaa i Tider som dem, det ærede Medlem Hr. Elgaard og ogsaa jeg haaber paa, kan foreligge Tilfælde af Forøgelse af Produktionen, af Produktion af Varer fra Lager, af Benyttelse af hittil ukendte Produktionsmetoder, af Muligheder for Eksport, hvor der ikke kan blive Tale om generende Dumpingforanstaltninger eller lignende, som man selvfølgelig af Hensyn til Udlandet maatte lade ligge; der kan være mange saadanne Tilfælde lige saa vel i Tider, hvor Beskæftigelsen i øvrigt tager Fart, men Arbejdsløsheden er stor, som i normale Tider. Det er saadanne Tilfælde, jeg har sigtet til, og det er for saadanne Tilfælde, jeg har ønsket at have denne begrænsede Rammelov, saa at man ikke f. Eks. paa en Tid, hvor Rigsdagen ikke er inde, skulde møde her for hvert enkelt Tilfælde. Derfor forstaaer jeg ikke, at man fra Venstre og fra anden Side er betænkelig ved Lovforslaget om Tilskud til Merbeskæftigelse, saa forsigtigt og begrænset, som det er affattet.

Det ærede Medlem Hr. Elgaard spurgte dernæst, om det ikke var muligt at undgaa Overarbejde eller gennemføre en Arbejdstidsforkortelse i de Tilfælde, Lovforslaget her omfatter, hvor det offentlige selv sætter Arbejde i Gang. Jeg er ikke i Stand til paa staaende Fod at svare paa dette, men jeg tror, det vil være meget vanskeligt. Det forudsætter en Mængde Forhandlinger mellem forskelligartede Organisationer, hvorfor det vil være absolut praktisk at løse det gennem en Fællesordning i Lovgivningsform.

Det ærede Medlem Hr. Bouet forstod lige saa lidt som det ærede Medlem Hr. Elgaard, hvorfor jeg indledede mine Betragtninger i Dag med at holde denne Tale om Lønniveauets Betydning og om Betydningen af Tilpasningen, og mente ikke, at denne Tale kunde være foranlediget af de Bemærkninger de to ærede Ordførere havde gjort i Gaar. Ja, det kunde den nu i og for sig nok. Men hvis de ærede Medlemmer vil læse Fortrykket, vil de se, hvorfor jeg synes, det var rimeligt at holde den Tale. Jeg

gjorde det, fordi det i Virkeligheden er første Gang, jeg har haft Lejlighed til i Anledning af Forslag, der vedrører Arbejdsløn, eller hvor Arbejdslønnens Størrelse kan spille ind vedrørende Merbeskæftigelse, at fremsætte mit mere principielle Syn paa denne Sag; og da jeg tror, vi staaer overfor en Lovgivning, hvor disse Synspunkter stadig vil komme til at spille en Rolle, kan det vel ikke genere de ærede Medlemmer saa meget, at jeg har holdt denne i øvrigt relativt gode Tale.

Jeg hørte nok, at den ærede Ordfører for Kommunerne, det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen, beklagede sig over, at jeg ikke i denne Tale gjorde Brug af Karl Marx, men kun af de borgerlige Nationaløkonomer. Men er det egentlig ikke en meget fornuftig Taktik selv set fra et kommunistisk Standpunkt, naar man vil overbevise en borgerlig Betragtning, at man saa gør det ved Hjælp af den samme Betragtning Nationaløkonomer? Det forekommer dog mig. Skulde jeg nogen Sinde komme ud for det Tilfælde at skulle overbevise det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen — hvad jeg dog ikke kan tænke mig —, vilde jeg naturligvis ikke anvende de borgerlige Økonomer, selv om de var nok saa fornuftige og deres Argumenter nok saa gode, thi som det ærede Medlem sagde før: Folk overbevises ikke af Argumenter. Gælder det i al Almindelighed, saa gælder det specielt det ærede Medlem selv.

Det ærede Medlem Hr. Bouet nærede en fra en konservativ Betragtning i og for sig overordentlig fornuftig og velbegrundet Videbegærlighed med Hensyn til, hvilket System Socialministeren egentlig vilde sætte i Stedet for det nuværende privatkapitalistiske, ligesom det heller ikke var urimeligt, at han ønskede nærmere Udredning vedrørende hele Fordelingsproblemet. Da han imidlertid til disse Spørgsmaal, der omfatter omtrent den samlede Samfundsøkonomi, ikke vilde overlade mig mere end et Kvarter, højst en halv Time, tror jeg, vi maa henlægge det til et andet Tidspunkt. (Bouet: Det er ogsaa klogt). Ja, det er der ingen Tvivl om, da det vilde være mig ganske umuligt at forklare specielt det ærede Medlem Hr. Bouet paa en halv Time, hvorledes man fra det nuværende Samfund naar over til det socialistiske.

Det ærede Medlem Hr. Bouet spurgte dernæst, hvad det egentlig var, Arbejdsgivernes bestemte Nej vedrørte. Det tror jeg, at jeg kort — efter de Forhandlinger, jeg altsaa har ført med Repræsentanter for Arbejdsgiverne og de samvirkende Fagforbund — kan meddele ham, hvis jeg faar Formandens Til-